

VESTRE TOTEN KOMMUNE
Postboks 84
2831 RAUFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marianne Wiken, 62 55 10 74

Lovlighetskontroll - Vestre Toten kommune - overdragelse av eiendom

Det vises til krav om lovlighetskontroll av 07.03.2024 fra kommunestyrerepresentantene Stian Pettersbakken (Ap), Ann Marit Sandsengen (Ap), Hanne Narten (V), Leif Tøftum (R) og Marte Rebecca Dæhlen (Krf).

Kravet om lovlighetskontroll gjelder Vestre Toten kommunestyrets vedtak av 22.02.2024 i sak 24/2024. Lovlighetsklagen ble behandlet i kommunestyret den 25.04.2024. Vedtaket av 22.02.2024 ble opprettholdt, og saken ble oversendt til oss for behandling den 30.04.2024.

Statsforvalterens vedtak

Lovlighetskontrollen har avdekket feil ved punkt nr. 3 i kommunestyrets vedtak av 22.02.2024 i sak 24/2024, som gjør det ugyldig etter kommuneloven § 27-3 fjerde ledd. Statsforvalteren opphever denne delen av vedtaket.

1. Sakens bakgrunn

1.1 Vedtaket som er gjenstand for lovlighetskontroll

Kommunestyret i Vestre Toten kommune behandlet saken den 22.02.2024 (sak 24/2024)- «Spørsmålet om søknad om økte tilskudd, kjøp av eiendom i Raufosskogen og omregulering av den samme tomten (Raufoss IL Fotball).»

Kommunestyret fattet slikt vedtak i saken, med 17 mot 14 stemmer:

- «1. Kommunestyret har til hensikt å bidra med økt driftstilskudd til Raufoss Næringspark Arena i 2024. Bevilgningen tas opp i forbindelse med revidering av kommunens driftsbudsjett.
2. Kommunestyret avslår søknaden om økt driftsstøtte til Nammo stadion med bakgrunn i den økonomiske situasjonen til kommunen.
3. Kommunestyret overdrar 18 dekar til Raufoss fotball for 1 million kroner med formål utbygging til bolig og næring med høy utnyttingsgrad.

Raufoss Fotball står fritt til å velge samarbeidspartner for utvikling av tomtearealene, men kan ikke overdra rettigheter for under verdivurdering kr 6 000 000.

Det etableres et prosjektselskap der samarbeidspartner og Raufoss fotball er eiere, samt en prosjektgruppe med rett kompetanse. RF må sørge for framtidige inntekter i prosjektet eks ved en kickback fra salg av boenheter. RF må også inneha en eierandel i prosjektselskapet som tillater søknad om tippemidler for bygging / ferdigstilling av lokaliteter som garderober, brukerombudet, tribuner osv.

- Vestre Toten Kommune skal ikke ha noe økonomisk risiko i prosjektet og er ikke under noen omstendigheter ansvarlige for prosjektets bærekraft utover bidraget gitt i dette vedtaket. Samarbeidspartner kan ikke kreve erstatning fra VTK og/eller RF dersom reguleringa ikke går i orden.
- Kommunestyret ber RF åpne muligheten for andre entreprenører å bli samarbeidspartner i prosjektet med utbygging av tomtearealene».

Kommunedirektør Bjørn Fauchald ba om at følgende merknad legges ved saken/ vedtaket:

«Kommunedirektøren påpeker med hjemmel i kommunelovens § 13-1, tredje ledd at kommunestyrets vedtak innebærer en ikke ubetydelig risiko for at tomteoverdragelsen er rettsstridig i forhold til statsstøtteregulverket, jfr kommunedirektørens tilleggsutredning av 19. februar 2024 og KS Advokatenes utredning av 16. februar 2024.»

1.2 Kort om faktiske forhold og utredningen av saken

Kommunen mottok søknad fra Raufoss IL fotball 11.09.2023. Kort oppsummert handlet søknaden om følgende:

- overdragelse av arealer knyttet til nybygg og nye tribuner på NAMMO stadion.
- økt tilskudd til NAMMO stadion slik at dette økes fra 300.000 kroner til 500.000 kroner årlig med virkning fra 2024.
- økt tilskudd til Raufoss Industripark Arena slik at dette økes fra
- 1,0 til 1,8 millioner kroner årlig med virkning fra 2024.

Det ble opplyst i søknaden at eiendomsprosjektet og søknadene om økt støtte er uavhengig av hverandre, men at begge er nødvendig for at Raufoss IL fotball skal få kontroll på økonomien. Videre framgår det av søknaden at Raufoss IL fotball har inngått en intensjonsavtale med Syljuåsen AS som skal sikre rask utbetaling av fem millioner kroner dersom kommunestyret godkjenner salg av tomteområdet for en million kroner, og samtidig fatter vedtak om at tomten skal kunne utvikles med bolig og næring med høy utnyttelse. Det er beskrevet i intensjonsavtalen mellom Syljuåsen AS og Raufoss IL Fotball, at Raufoss IL fotball skal etablere et eiendomsselskap med tomten, som entreprenøren deretter skal kjøpe seg inn i. Det anslås at 50-100 nye boenheter vil bli bygd. Av søknaden framgår det også at pengene skal brukes til å innfri all kortsiktig gjeld, og kjøpe gulv til hallen for å øke i inntektsgrunnlaget i denne. Raufoss IL fotball viser til at risikoansvaret for kommunen som i dag er på 43.5 millioner vil reduseres vesentlig.

Arealet Raufoss IL fotball ønsket å kjøpe for å benytte til bolig- og næringsutvikling, er et areal på ca. 18 daa inne i Raufoss idrettspark i Vestre Toten kommune. Arealene er i dag regulert til idrettsanlegg, slik at en eventuell utbygging vil kreve omregulering. Sweco Norge AS avga 08.01.2024, etter anmodning fra Vestre Toten kommune, en skjønnsmessig verdivurdering av tomta på seks millioner kroner.

Saken ble behandlet i formannskapet den 17. 01.2024 (sak 5/24), og på nytt den 07.02.2024 (sak 16/24).

I uttalelsen fra KS Advokatene 16.02.2024, som kommunedirektøren har innhentet i forbindelse med saken, sies det blant annet at:

«Vår sentrale konklusjon er at det er en reell og ikke ubetydelig risiko for at tomteoverdragelsen vil anses som statsstøtte, og i så fall i utgangspunktet være omfattet av notifikasjonsplikten i støtteprosessloven § 4. Vi har ikke identifisert noen anvendelige unntak fra denne notifikasjonsplikten.

Dette innebærer at det er en reell og ikke ubetydelig risiko for at et positivt vedtak om det omsøkte tomtosalget vil innebære et brudd med iverksettelsesforbudet, og i så fall medfører at kommunen (på egen hånd, men også etter et vedtak fra ESA) vil være pliktig til å kreve den økonomiske fordelene tilbakeført med renter i tråd med støtteprosessloven § 12.»

Det vises også til anførsler i samme utredning om potensielt negative konsekvenser av vedtaket og brudd på god forvaltningsskikk.»

Kravet om lovlighetskontroll av vedtaket ble fremmet den 07.03.2024, og lyder slik:

«I henhold til vedtak i kommunestyrets behandling av sak 24/2024 i møte den 22.02.2024, spesifikt punkt tre, ønsker vi en undersøkelse av lovligheten vedrørende denne saken fra statsforvalterens side.

Vedtaket forutsetter at et område som i kommuneplanens arealdel er regulert som et LNF-område skal utbygges til et område for bolig og næring med høy utnyttelsesgrad.

I denne beslutningen innebærer det implisitt at området må gjennomgå en omregulering. Vi ber statsforvalteren om å grundig vurdere dette, spesielt med hensyn til:

- lovlighet i henhold til gjeldende regelverk og forskrifter
- økonomisk risiko for kommunen
- potensiell forfordeling til fordel for utbyggere eller andre interessenter i prosessen

Videre ber vi om en mer overordnet vurdering av saken, med fokus på helheten og de samlede implikasjonene. Det er av avgjørende betydning å få en helhetlig forståelse av de ulike sidene ved vedtaket og deres potensielle konsekvenser for samfunnet og omgivelsene. Ber om at det legges spesielt merke til kommunedirektørens utredning, kommunedirektørens tilleggsutredning og uttalelse fra KS-advokaten.»

Det vises for øvrig til det som framkommer av saksdokumentene.

2. Generelt om lovlighetskontroll

Det følger av kommuneloven av 2018 § 27-1 at tre eller flere medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget sammen kan kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig. Myndigheten til å foreta lovlighetskontroll av kommunale vedtak er delegert til Statsforvalteren. Ordningen med lovlighetskontroll er begrunnet i hensynet til økt rettssikkerhet, fremme tillit til forvaltningen, samt å sikre faglig kvalitet på forvaltningens avgjørelser.

Et krav om lovlighetskontroll av et kommunalt vedtak må fremmes av minst tre medlemmer av kommunestyret. Videre må klagen fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet, jf. kommuneloven § 27-1.

Som utgangspunkt er det kun vedtak som avgjør realiteten i en sak som kan bringes inn for lovlighetskontroll. Videre er det bare de forvaltnings- og offentligrettslige sidene ved en avgjørelse som kan kontrolleres, og ikke de rent privatrettslige sidene.

Ved en lovlighetskontroll skal Statsforvalteren ta stilling til om vedtaket

- a) har et lovlig innhold (materiell kompetanse)
- b) er truffet av noen som har myndighet til å treffe et slikt vedtak (personell kompetanse)
- c) har blitt til på lovlig måte (prosessuell kompetanse).

Lovlighetskontrollen kan likevel begrenses til de anførsler som er tatt opp i saken, jf. § 27-3 andre ledd.

Lovlighetskontroll innebærer ikke myndighet til å treffe et nytt vedtak i saken, men bare til å oppheve kommunens vedtak dersom det er ugyldig, jf. § 27-3 fjerde ledd. Ugyldighet er betinget av at det foreligger feil ved den materielle, personelle eller prosessuelle kompetansen.

Feil ved den personelle eller prosessuelle kompetansen fører imidlertid ikke automatisk til ugyldighet. Her følges prinsippet i forvaltningsloven § 41, om at vedtaket likevel er gyldig dersom det er grunn til å tro at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold.

3. Er de formelle vilkårene for å foreta lovlighetskontroll oppfylt?

Kravet om lovlighetskontroll av 07.03.2024 er fremmet av fem faste kommunestyrerepresentanter, innen fristen på tre uker.

Det følger av kommuneloven § 27-1 første ledd at kravet om lovlighetskontroll settes fram for det organet som traff vedtaket. Hvis organet opprettholder vedtaket så skal saken sendes til Statsforvalteren.

I dette tilfellet er det kommunestyret i Vestre Toten kommune som har truffet vedtaket som det er krevd lovlighetskontroll av. Kravet er satt fram og behandlet i kommunestyret, som opprettholdt vedtaket og oversendte det til Statsforvalteren for behandling.

Statsforvalteren anser de formelle vilkårene for å foreta lovlighetskontroll som oppfylt

4. Avgrensning

Lovlighetskontrollen begrenses til vedtakets punkt. 3, da vi oppfatter at det som er anført i lovlighetsklagen kun gjelder dette punktet.

Statsforvalterens oppfatning er at de mest sentrale vurderingstemaene i saken er følgende:

- Innebærer vedtaket ulovlig forhåndsbinding av kommunens myndighet?
- Er saken forsvarlig utredet?
- Er vedtaket i strid med reglene om offentlig støtte?

5. Er vedtaket fattet av riktig myndighet?

Tema for kontroll her er om avgjørelsesorganet hadde myndighet til å treffe avgjørelsen.

I kommuneloven § 5-3 andre ledd står det at kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen hvis ikke noe annet følger av lov. Vedtaket i saken ble fattet av kommunestyret, og vi legger til grunn at kommunestyret hadde myndighet til å fatte vedtaket.

6. Har vedtaket lovlig innhold?

Denne delen av kontrollen retter seg mot vedtakets materielle innhold. Vedtaket må ikke stride mot gjeldende rett.

6.1 Innebærer vedtaket ulovlig forhåndsbinding av kommunens myndighet?

Hvordan kommunen skal utøve sin offentlige myndighet kan som generell hovedregel ikke bindes opp på forhånd. Når det gjelder kommunens planmyndighet er det ulovlig med forhåndsbinding.

Selv om kommunen skulle ønske en spesiell regulering av et område vil de måtte forholde seg til sektormyndigheter og fylkeskommune, som kan ha innsigelser. Kommunestyrets ønsker kan også endre seg etter et valg.

Spørsmålet er om kommunen ved å fatte dette vedtaket har bundet seg opp til å omregulere tomter fra arealformålet «idrettsanlegg» til bolig- og næringsformål, eller eventuelt begge deler. Vedtakets ordlyd er noe motstridende og uklar.

I etterfølgende erklæring fra Raufoss fotball av 19.04.2024 ved styreleder, sies det blant annet at: «Raufoss IL fotball er innforstått med, og legger til grunn, at vedtaket i sak 20/2024, fattet av kommunestyret i Vestre Toten kommune den 22. februar 2024, ikke innebærer en forhåndsbinding av kommunens myndighet etter plan- og bygningsloven».

Etter vår vurdering har ikke kommunen bundet seg opp til å omregulere tomter. Vedtaket er likevel egnet til å skape forventninger til dette. Dette er uansett ikke avgjørende for utfallet av saken.

1.2 Er vedtaket i strid med reglene om offentlig støtte?

Et felles regelverk om offentlig støtte for hele EØS-området skal hindre at nasjonale eller lokale myndigheter tilgodeser enkelte foretak eller næringer fremfor andre på en måte som påvirker samhandelen negativt, og bidra til at markedsaktørene stilles overfor forutsigbare og like konkurranse- og rammevilkår i hele EØS-området.

I rettslig forstand sikter begrepet offentlig støtte/statsstøtte til tiltak som omfattes av EØS-avtalen artikkel 61 (1). Dette omfatter tiltak der offentlige aktører, ved bruk av offentlige midler, tilgodeser enkelte foretak eller næringer og tiltaket truer med å vri konkurransen og er egnet til å påvirke samhandelen.

Reglene om offentlig støtte retter seg mot offentlige myndigheter. Støttereglene skal hindre at nasjonale eller lokale myndigheter tilgodeser enkelte foretak eller næringer fremfor andre, på en måte som påvirker samhandelen negativt. Dette innebærer at støttegiver er forpliktet til å gi støtten i samsvar med en av bestemmelsene som følger av EØS-avtalen. Dersom en virksomhet har mottatt støtte som viser seg å være ulovlig, må virksomheten betale tilbake støtten. Konsekvensene for støttemottager kan derfor bli store av ulovlig tildelt støtte.

Offentlig støtte defineres i EØS-avtalen artikkel 61 (1):

«Med de unntak som er fastsatt i denne avtale, skal støtte gitt av EFs medlemsstater eller EFTA-statene eller støtte gitt av statsmidler i enhver form, som vrir eller truer med å vri konkurransen ved å begunstige enkelte foretak eller produksjon av enkelte varer, være uforenlig med denne avtales funksjon i den utstrekning støtten påvirker samhandelen mellom avtalepartene.»

Det framgår av veilederen om offentlig støtte fra regjeringen¹ at det er seks vilkår som alle må være oppfylt for at et tiltak skal defineres som offentlig støtte (vilkårene er kumulative):

2. Mottaker av støtte er et **foretak** som utøver en **økonomisk aktivitet (foretaksvilkåret)**
Her må det vurderes om mottakeren er et foretak, dvs. driver økonomisk aktivitet ved å levere varer eller tjenester i markedet.
3. Støtten er gitt av **staten** eller av **statsmidler i enhver form**
Her må det vurderes om støtten er gitt av offentlige midler og om beslutningen om å tildele støtten er å anse som en offentlig beslutning.
4. Støtten innebærer en **økonomisk fordel** for mottakeren
Her må det vurderes om tiltaket er å anses som «støtte», dvs. medfører at mottakeren får en økonomisk fordel, som den ikke kunne oppnådd under normale markedsmessige forhold. Det kan for eksempel være et tilskudd, lån eller garanti på gunstige betingelser, kjøp til underpris osv.
5. Støtten begunstiger **enkelte foretak** eller produksjonen av enkelte varer eller tjenester (**selektivitetsvilkåret**)
Her må det vurderes om støtten medfører at mottakeren tilgodeses i forhold til andre foretak, som er i en sammenlignbar rettslig og faktisk situasjon.
6. Støtten kan virke **konkurranseskadende**
Her må det vurderes om støtten virer eller truer med å vri konkurransen.
7. Støtten kan påvirke **samhandelen mellom EØS-landene**
Her må det vurderes om støtten er egnet til å påvirke samhandelen mellom EØS-landene.

Dersom **alle** vilkårene er oppfylt samtidig utgjør tiltaket **offentlig støtte**. Dersom et av vilkårene ikke er oppfylt, er ikke tiltaket eller tilskuddet offentlig støtte, og reglene om offentlig støtte kommer ikke til anvendelse.

Vilkårene tolkes vidt, og dersom et offentlig tiltak først innebærer en økonomisk fordel til et foretak som deltar i grenseoverskridende konkurranse, skal det generelt lite til for at de øvrige vilkårene er oppfylt. Det er videre på det rene at kommunale og fylkeskommunale foretak omfattes av forbudet på lik linje med statlige tiltak.

Dersom tiltaket er å anse som offentlig støtte, vil det i utgangspunktet være omfattet av notifikasjonsplikten og iverksettelsesforbudet etter støtteprosessloven §§ 4 og 5. Dette gjelder imidlertid ikke dersom det foreligger unntak fra notifikasjonsplikten, se nedenfor.

7.2.2 Vurdering av foretaksvilkåret

Foretaksvilkåret krever at mottakeren av den økonomiske fordelten et offentlig tiltak innebærer, er et «foretak» i statsstøttebestemmelsens forstand. Her må det vurderes om mottakeren driver økonomisk aktivitet ved å levere varer eller tjenester i markedet.

---

¹ Veileder om offentlig støtte av 15.03.2019 fra Nærings – og fiskeridepartementet [veileder offentlig-stotte.pdf \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no)

I utgangspunktet er amatør- og breddeidrett ikke ansett for å være økonomisk aktivitet. Det som kjennetegner amatør og breddeidretten er at den ikke er profitorientert og ofte er basert på frivillig bidrag fra foreldre og andre. Videre ivaretar breddeidretten sosiale hensyn og har en pedagogisk funksjon. Offentlig støtte til amatør- og breddeidrett er derfor som hovedregel ikke omfattet av reglene for offentlig støtte.

Det framgår også av Veileder om offentlig støtte fra Nærings- og handelsdepartementet kapittel 12 at dersom idrettsorganisasjon driver med andre aktiviteter i tillegg til amatør- og breddeidretten, kan disse andre aktivitetene være omfattet av reglene om offentlig støtte. Det må gjøres en konkret vurdering av disse aktivitetene for å finne ut om de er økonomiske eller ikke. Eierskap av et idrettsanlegg kan ofte utnyttes kommersielt, og dersom idrettsorganisasjonen utnytter idrettsanlegg den eier kommersielt, så ansees den delen for å være økonomisk aktivitet.

Av punkt 12.1 i veilederen framgår det videre at:

«Finansiering av profesjonell idrett, herunder profesjonelle idrettsutøvere og idrettsorganisasjoner som ansees for å drive økonomisk aktivitet, omfattes av reglene om offentlig støtte. Profesjonelle idrettsklubber er normalt aktive i flere markeder for eksempel ved at de deltar i konkurranser, konkurrerer om kommersiell sponing, billettsalg til kamper, Jf. ESAs vedtak 343/09/COL av 23. juli 2009. 30 ESA avgjørelse 225/15/COL fra 10 juni 2015

Profesjonell idrett vil ansees som økonomisk aktivitet selv om idrettsorganisasjonen (klubben) ikke spiller i høyeste liga og ikke deltar i internasjonale konkurranser. Støtte til slike klubber vil likevel kunne påvirke deres konkurransevne i forhold til andre klubber, blant annet fordi det kan forbedre deres mulighet for å tiltrekke seg spillere fra andre land.»

Raufoss IL fotball spiller i OBOS-ligaen, og er aktiv i flere markeder, for eksempel ved at de deltar i konkurranser, konkurrerer om kommersiell sponing, billettsalg til kamper og kjøper og selger spillere.

Dessuten følger det av kommunens vedtak at tomte overdras til Raufoss IL fotball fra kommunen «*med formål utbygging til bolig og næring med høy utnyttingsgrad*». Videre skal Raufoss IL fotball velge samarbeidspartner for utvikling av tomtearealene. Det skal også etableres et prosjektselskap der samarbeidspartner og Raufoss IL fotball er eiere, samt en prosjektgruppe med rett kompetanse. Videre framgår det av vedtaket at Raufoss IL fotball må sørge for framtidige inntekter i prosjektet f.eks. ved «kickback» fra salg av boenheter.

Statsforvalterens vurdering er at Raufoss IL fotball driver økonomisk aktivitet, og at organisasjonen må anses som et foretak i statsstøttereglenes forstand.

7.2.3 Vurdering av om støtten er gitt av offentlige midler og om beslutningen om å tildele støtten er å anse som en offentlig beslutning

EØS-avtalen artikkel 61(1) gjelder kun støtte som er gitt av staten eller av statsmidler. Begrepet «staten» tolkes vidt og omfatter både sentrale, regionale og lokale myndigheter samt foretak som kvalifiseres som «offentlige». Støtte gitt av fylkeskommuner og kommuner samt andre offentlige instanser omfattes altså av statsstøttereglene. Det er klart at dette vilkåret er oppfylt.

6.2.3 Vurdering av om støtten innebærer en økonomisk fordel for mottakeren

Her må det vurderes om tiltaket er å anses som "støtte", dvs. om vedtaket medfører at Raufoss IL fotball får en økonomisk fordel, som organisasjonen ikke kunne oppnådd under normale markedsmessige forhold.

I vurderingen av om et tiltak gir et foretak en økonomisk fordel, er det effekten av tiltaket som er avgjørende. I hvilken form støtten gis, hva som er begrunnelsen eller det ønskede formålet med støtten, er ikke avgjørende.

Vurderingene av om tiltaket avviker på markedsmessige vilkår, må foretas ut fra den situasjon det offentlige var i da avtalen ble inngått. Det avgjørende er om det offentlige har opptrådt på samme måte som en vanlig markedsaktør ville gjort i samme situasjon. Dersom overdragelsen skjer til klar underpris sammenlignet med markedsmessige vilkår, vil dette i henhold til rettspraksis anses som en økonomisk fordel.²

Kommunens vedtak innebærer Raufoss IL fotball får kjøpe en tomt av kommunen for en million kroner, og som ifølge takst har en markedsverdi på seks millioner kroner. Det framkommer av verdivurderingen at den er basert på mye skjønn. Dersom eiendommen hadde vært solgt i det åpne markedet, ville riktig markedspris vært sikret.

Som også KS Advokatene viser til i sin vurdering, har fire store utbyggere tatt kontakt med kommunen, og protestert på de foreslåtte vilkårene. Statsforvalteren deler KS Advokatenes oppfatning om at det er svært sannsynlig at en rasjonell markedsaktør som skulle selge en tilsvarende tomt under disse omstendighetene, ville undersøkt nærmere om det var mulig å oppnå høyere pris enn verdivurderingen.

Selv om det er noe usikkerhet rundt markedsverdien, og at den også kunne blitt høyere dersom den var solgt på det åpne markedet, oppfatter vi at kjøpesummen på en million kroner er klar underpris. Vedtaket innebærer etter Statsforvalterens vurdering, en økonomisk fordel for Raufoss IL fotball som de ikke kunne oppnådd under normale markedsmessige forhold.

6.2.4 Vurdering av om støtten begunstiger enkelte foretak eller produksjonen av enkelte varer eller tjenester (selektivitetsvilkåret)

EØS-avtalens regler om offentlig støtte gjelder bare tiltak som favoriserer enkelte foretak, varer og tjenestegrener, sektorer eller regioner.

Her må det vurderes om støtten medfører at mottakeren tilgodeses i forhold til andre fotballklubber/foretak, som er i en sammenlignbar rettslig og faktisk situasjon. Statsforvalterens vurdering er at det ikke er tvilsomt at vedtaket tilgodeser Raufoss IL fotball, både til fordel for andre fotballklubber på samme nivå og foretak som driver med utvikling av boligeiendommer.

6.2.5 Vurdering av om støtten kan virke konkurransesvridende og kan påvirke samhandelen i EØS-området

Kommisjonen, ESA og domstolene behandler ofte vilkårene om konkurransesvridning og påvirkning av samhandelen samlet ettersom disse vilkårene normalt anses å være nært knyttet til hverandre.

Rettspraksis viser at det skal lite til før en anser et støttetiltak for å vri eller true med å vri konkurransen. Det holder at tiltaket truer med å vri konkurransen, en faktisk konkurransesvridning er ikke nødvendig. Konkurransen kan være påvirket selv om støttebeløpet er lite eller støttetaker er en liten bedrift. Støtte rettet til en bedrift eller en sektor vil i utgangspunktet påvirke konkurransen fordi bedriften/sektoren vil oppnå en konkurransemessig fordel i forhold til sine konkurrenter.

---

² (se Høyesteretts sak HR-2023-1807-A Boligbygg avsnitt 56 med videre henvisninger til EU-domstolens rettspraksis)

I forarbeidene til kommuneloven (2018) ³ heter det om graden av samhandelspåvirkning:

«For at en støtteordning skal være omfattet av artikkel 61 (1), må den påvirke samhandelen innen EØS-området. Dersom støtten kun har virkninger internt i en medlemsstat, eller kun har virkning for samhandlingen med tredjestater, gjelder ikke forbudet. Ettersom det indre markedet utvider seg i retning av stadig mer grenseoverskridende handel, er terskelen for når man mener samhandelen påvirkes, i praksis lav. Det er bare unntaksvis at konkurransevridende effekter av offentlig støtte anses for å begrense seg til bare et nasjonalt marked. Det er nok at samhandelen potensielt påvirkes av støtten. Den aktuelle støttemottakeren trenger ikke være involvert selv i import eller eksport av varer og tjenester. Det er tilstrekkelig at den aktuelle type vare eller tjeneste handles over grensene. Selv om et norsk foretak kun opererer på det nasjonale markedet, vil offentlig støtte kunne føre til at foretaket styrkes slik at potensielle konkurrenter fra EØS-området får det vanskelig med å etablere seg på det norske markedet. Samhandelskriteriet vil i et slikt tilfelle være oppfylt.»

I avgjørelser fra EU-domstolen er det lagt til grunn at terskelen for samhandelseffekt er lav, at det er tilstrekkelig at tiltaket er *egnet til å* påvirke samhandelen, og at vilkåret er oppfylt hvor støtten styrker posisjonen til foretak som konkurrerer med foretak som er aktive på EU/EØS-markedet⁴.

Når det skal fastslås om tiltaket påvirker samhandelen, er det ikke nødvendig å definere det relevante marked eller undersøke tiltakets faktiske påvirkning for støttemottakeren og konkurrentenes stilling.⁵

Det har imidlertid vært lagt til grunn at foretak som driver rent lokale aktiviteter, både på bruker- og eier/investornivå, ikke vil påvirke samhandelen i EØS-området. Eksempler fra praksis på støtte som ikke antas å ha påvirkning på samhandelen i EØS er:

- Svømmebasseng og andre rekreasjonsanlegg som primært har et lokalt dekningsområde - Museer og annen kulturell infrastruktur, som sannsynligvis ikke vil tiltrekke seg besøkende fra andre medlemsstater
- Sykehus og andre sanitetsanlegg/helsetilbud rettet mot lokalbefolkningen
- Nyhetsmedier og/eller kulturprodukter, som på grunn av språklige eller geografiske årsaker har et begrenset lokalt publikum
- Konferansesenter hvor det er usannsynlig at beliggenheten og støttens potensielle innvirkning på prisene vil tiltrekke seg brukere av andre sentre i andre medlemsstater

I dom fra Eidsiva lagmannsrett av 06.10.2023⁶ kom lagmannsrettens flertall til at driftsstøtte fra Frogn kommune til treningssenteret Bølgen Trening i Drøbak, som ble drevet av et kommunalt foretak, utgjorde ulovlig statsstøtte etter EØS-avtalen artikkel 61. (Dommen er imidlertid ikke rettskraftig da Høyesteretts ankeutvalg har tillatt at anke fremmes til behandling i Høyesterett for kravet om at det er gitt ulovlig statsstøtte, og for erstatningskravene begrenset til vilkåret om at det er gitt ulovlig statsstøtte.⁷) I denne saken investerte Frogn kommune til sammen 33,18 millioner kroner for å bygge og ferdigstille treningssenteret med tilpassede lokaler. Kommunen har i tillegg gitt lån til innkjøp av utstyr og diverse tilskudd. Lagmannsretten uttalte blant annet at:

³ [Prop.46 L \(2017–2018\) side 349](#)

⁴ Se blant annet sak [C-706/17 Achema](#) avsnitt 90-92.

⁵Se eks [EFTA Surveillance Authority Decision No 173/23/COL of 6 December 2023 to open a formal investigation into the sale of a property in Lørenskog \(Case 89161\)](#)

⁶ LE-2023-42043

⁷ HR-2024-104-U

«Etter flertallets syn må markedet for treningscentre anses å være et konkurranseutsatt marked, og hvor treningsaktører er aktive i flere land. Det er flere utenlandske treningscenter-kjeder som opererer på det norske markedet, blant annet SATS, Fitness24Seven, Friskis & Svettis, og Actic som var potensiell leietaker i treningscenteret på Bølgen. EVO driver i tillegg til virksomheten i Norge også treningscentre i Tyskland, Østerrike og Sveits.

Lagmannsrettens flertall finner etter dette at den substansielle støtten som Frogn kommune ga til Bølgen Treningscenter, som ligger i det sentrale østlandsområdet, vil kunne være egnet til å påvirke samhandelen mellom EØS-stater.»

I nevnte avgjørelse fra lagmannsretten ble det blant annet vist til sak vedrørende Kippermoen treningscenter, hvor ESA i 2013 slo fast at støtten til treningscenteret hadde samhandelseffekt (avsnitt 37-40.)⁸ I denne saken ble de lagt grunn til at det ikke finnes noen terskel eller prosentandel hvor det anses at handelen mellom avtalepartene ikke påvirkes. I henhold til fast rettspraksis kan støtte også påvirke handelen innenfor EØS, selv om mottakerforetaket ikke selv deltar i grenseoverskridende aktiviteter. Støttens karakter avhenger ikke av tjenestenes lokale eller regionale karakter, eller av omfanget av det aktuelle aktivitetsområdet.

ESA har i flere saker vurdert tiltak om støtte fra kommuner til norske fotballklubber etter reglene om offentlig støtte, som for eksempel avgjørelsen som gjaldt Vålerenga fotball og støtte til bygging av Valle Hovin⁹, og støttetiltak til Sandnes Ulf i forbindelse med utbyggingen av et fotballstadion ("Østerhus Arena")¹⁰. Det synes som det skal forholdsvis lite til før tilskudd til fotballklubber anses egnet til å påvirke samhandelen.

Når det gjelder praksis i saker som gjelder støtte til salg av eiendom har ESA bla. i åpningsuttalelse som gjaldt salg av eiendom i Lørenskog kommune¹¹, funnet at tiltaket ser ut til å kunne forvri konkurransen og påvirke handelen mellom avtalepartene til EØS-avtalen. Kommunen og Masserud Utvikling AS inngikk en avtale om salg av en eiendom i Lørenskog. Kontrakten angir at kjøpesummen for eiendommen var kr. 8 268 428. En faktura for betalingen ble aldri sendt til Masserud Utvikling AS etter at betalingen forfalt. ESA bemerket blant annet at det ikke er forpliktet til å fastslå den reelle effekten av støtten på markedet, men kun er pålagt å vise at støtten kan forvri konkurransen og påvirke handelen. ESA vurderte at eiendomsmarkedet i Lørenskog og andre nærliggende områder av Oslo er markeder med mye aktivitet, både for bolig- og utviklingsformål. Eiendomsmarkedet i disse områdene tiltrekker seg også utenlandske investorer og internasjonale selskaper. At én utvikler får tildelt en eiendom gratis er en favorisering som ser ut til å kunne forvri konkurransen og påvirke handelen mellom avtalepartene.

At støttebeløpet er relativt lavt og at Raufoss IL fotball har en forholdsvis begrenset økonomi, kan tale mot at det foreligger påvirkning på samhandelen. Statsforvalteren kan imidlertid ikke se at dette er avgjørende for om samhandlingsvilkåret er oppfylt. Utfra tiltakets karakter, er dette aktivitet på områder som er avgjørende, og her er ikke den lokale karakteren av tiltakene avgjørende. Som en fotballklubb i OBOS-ligaen driver Raufoss IL fotball med fotball på et nivå hvor det er samhandel i konkurranse med andre klubber. Raufoss IL fotball sine kommersielle aktiviteter ser ut til å inkludere

---

⁸ 90/13/COL

⁹ ESA avgjørelse 225/15/COL fra 10 juni 2015

¹⁰ "). C/2024/123)

¹¹ [EFTA Surveillance Authority Decision No 173/23/COL of 6 December 2023 to open a formal investigation into the sale of a property in Lørenskog \(Case 89161\)](#)

blant annet kjøp og salg av spillere fra klubber i utlandet, herunder EØS-stater, tilbud om reklameplass og levering av underholdning i form av fotballkamper.

Dersom Raufoss IL fotball også skal involvere seg i aktiviteter som eiendomsutvikling og salg av boliger, slik kommunens vedtak forutsetter, vil de også på denne måten bli involvert i aktivitet hvor det er samhandel i EØS-markedet. Kommunedirektøren i Vestre Toten kommune har mottatt henvendelse fra flere utbyggingsaktører som har stilt spørsmål ved om kommunen vil gå inn på en slik avtale hvor det ikke gjennomføres konkurranse mellom aktører på området, og som også vil påvirke markedet og andre utbyggere sine muligheter til å realisere egne prosjekter. Vi har ikke inngående kunnskaper om i hvilken grad eiendomsmarkedet i Raufossområdet tiltrekker seg utenlandske investorer og internasjonale selskaper. Vi oppfatter imidlertid, blant annet ut fra rettspraksis, at når det skal fastslås om tiltaket påvirker samhandelen er det ikke nødvendig å definere det relevante marked eller undersøke tiltakets faktiske påvirkning for støttemottakeren og konkurrentenes stilling. Som nevnt ovenfor, trenger heller ikke den aktuelle støttemottakeren selv å være involvert i import eller eksport av varer og tjenester. Det er tilstrekkelig at den aktuelle type vare eller tjeneste handles over grensene.

Statsforvalterens vurdering er at kommunens vedtak om salg av eiendom til Raufoss IL fotball til underpris innebærer en fordel som styrker Raufoss IL sin posisjon sammenlignet med både konkurrerende fotballklubber, og foretak som driver med utvikling og salg av boligeiendommer. Etter vårt syn innebærer vedtaket et støttetiltak som må anses å vri eller true med å vri konkurransen. Sett i lys av at terskelen for samhandelseffekt er lav, oppfatter Statsforvalteren også vedtaket innebærer et tiltak som kan være egnet påvirke samhandelen i EØS-landene.

6.2.6 Spørsmål om indirekte støtte til samarbeidende entreprenør

Saken reiser også spørsmål om Syljuåsen AS kan anses som indirekte støttemottaker, i tillegg til at Raufoss IL Fotball er direkte støttemottaker. ESAs retningslinjer om støttebegrepet uttaler at indirekte støtte foreligger dersom et tiltak er utformet slik at de avledede virkningene blir kanalisert mot bestemte foretak eller grupper av foretak.¹²

Raufoss IL fotball har en intensjonsavtale om et samarbeid med Syljuåsen AS. Denne intensjonsavtalen ligger til grunn for søknaden om å overta tomten fra kommunen for en million kroner. Kommunen har i vedtaket tatt inn at: «Raufoss Fotball står fritt til å velge samarbeidspartner for utvikling av tomtearealene, men kan ikke overdra rettigheter for under verdivurdering kr 6 000 000.», og også et punkt som sier at: «Kommunestyret ber RF åpne muligheten for andre entreprenører å bli samarbeidspartner i prosjektet med utbygging av tomtearealene.»

Det framgår av verdivurderingen som er foretatt av Sweco Norge AS at den er basert på mye skjønn. Det er dessuten kun ett foretak som har gjort en verdivurdering, og ikke flere uavhengige foretak. Videre må det anses å foreligge et potensiale for betydelig merverdi ved å utvikle tomtearealet, som det ikke er tatt høyde for i verdivurderingen.

I lys av at et nevnte forhold, og at det ikke har vært en åpen konkurranse blant flere entreprenører, er den reelle markedsverdien usikker. Videre er det nok relativt stor sannsynlighet for at valgte entreprenørfirma vil oppnå en betydelig merverdi utover 6 millioner kroner ved å utvikle tomta.

---

¹² ESAs retningslinjer om statsstøttebegrepet avsnitt 116.

Etter vår oppfatning er det sannsynlig at vedtaket innebærer en forskjellbehandling til fordel for valgte entreprenørfirma i forhold til andre entreprenørfirmaer, og at vedtaket innebærer en indirekte offentlig støtte for det valgte entreprenørfirma.

6.2.7 Delkonklusjon

Statsforvalteren vurdering er at alle de seks vilkårene i EØS-avtalen art 61 (1) er oppfylt. Vedtaket innebærer et tiltak som omfattes av reglene om offentlig støtte.

Det følger da av støtteprosessloven § 4 at støttegiveren, via Nærings- og fiskeridepartementet, skal sende melding om ny offentlig støtte til ESA før støtten iverksettes. Det er ulovlig å iverksette støtten før notifikasjon er sendt, og ESA har godkjent tiltaket, jf. støtteprosessloven § 5. (Visse unntak fra dette finnes, se mer om dette under punkt 7.3.)

7 Er vedtaket blitt til på lovlig måte?

Tema for kontroll her er om saksbehandlingsreglene er blitt fulgt. Dette gjelder alle regler for saksbehandling som framgår av kommuneloven og forvaltningsloven, men også eventuelle saksbehandlingsregler i særlovgivningen. I tillegg må ulovfestede prinsipper for god forvaltningsskikk være fulgt.

7.1 Forsvarlig utredning

Forvaltningsloven § 17 sier at forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Dette er et sentralt forvaltningsrettslig prinsipp. Hvor store krav som skal stilles til saksutredningen, vil imidlertid avhenge av avgjørelsens karakter. Prinsippet om at saken skal være forsvarlig utredet er også lovfestet i kommuneloven, som regulerer saksbehandlingen for vedtak som fattes i kommunestyret. Ifølge kommuneloven § 13-1 tredje ledd påhviler ansvaret for at en sak er forsvarlig utredet kommunedirektøren.

Administrasjonene har innhentet flere juridiske vurderinger, og kommunedirektøren har også foretatt en tilleggsutredning. Kommunedirektøren har dessuten informert om at det er en ikke ubetydelig risiko for at tomteoverdragelsen er rettsstridig i forhold til statsstøtteregelverket.

Statsforvalteren anser saken som svært godt utredet fra administrasjonens side, og at den dermed er «forsvarlig utredet», jf. kommuneloven § 13.1 tredje ledd.

7.2. Støtteprosessloven - notifikasjonsplikt

Støtteprosessloven § 4 første ledd sier at støttegiveren skal sende melding om ny offentlig støtte til EFTAs overvåkingsorgan (ESA) før støtten iverksettes. Meldingen sendes departementet, som videresender til ESA. Plikten omfatter nye støtteordninger, enkelttildelinger utenfor støtteordninger, enkelttildelinger innenfor en støtteordning der meldeplikten følger uttrykkelig av støtteordningens EØS-rettslige grunnlag, og endringer i eksisterende støtte, slik dette er definert i Avtale mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkingsorgan og en domstol (ODA) protokoll 3 del II med utfyllende bestemmelser.

Videre sier støtteprosessloven § 5 at offentlig støtte som er omfattet av meldeplikten etter § 4 første ledd, kan først settes i verk når ESA har fattet vedtak, eller anses for å ha fattet vedtak, om godkjenning av støtten.

ESAs retningslinjer gir rettslig grunnlag for å tildele støtte som er forenlig med EØS-avtalen. Retningslinjene sier hvordan ESA vil tolke unntaket fra støtteforbudet i EØS-avtalen artikkel 61 (3) c innenfor forskjellige områder. Det er ESA som har kompetanse til å avgjøre om et planlagt

støttetiltak overholder retningslinjene. Det innebærer at tiltaket må forhåndsgodkjennelse av ESA før det kan iverksettes, og at det er ulovlig å iverksette dette før det godkjent.

Forbudet – ofte omtalt som iverksettelsesforbudet – innebærer også plikt for statene til på eget initiativ å sørge for at støtte som er tildelt i strid med forbudet, tilbakeføres, jf. EU-domstolens storkammerdom 5. mars 2019 i sak C-349/17 Eesti Pagar AS avsnitt 92:

«Det følger heraf, at når en national myndighed konstaterer, at støtte, som den har tildelt i medfør af forordning nr. 800/2008, ikke opfylder de fastsatte betingelser for at være omfattet af fritagelsen fastsat i denne forordning, påhviler det denne myndighed mutatis mutandis at overholde de samme betingelser som de i nærværende doms præmis 89 anførte, herunder pligten til på eget initiativ at tilbagesøge den ulovligt tildelte støtte.»

Statsforvalteren tolker utfra ordlyden og saksutredningen at vedtaket kommunestyret har fattet 22.04.2024 i sak 24/2024 ikke innebærer noe forbehold om sending av notifikasjon og forhåndsgodkjenning fra ESA før det iverksettes. Det er opplyst fra kommunedirektøren at det også er skrevet og signert avtale om kjøp av tomte, som oppfølging av kommunestyrevedtaket. Det er heller ingen opplysninger i saken som tilsier at det faktisk er sendt notifikasjon til ESA, jf. støtteprosessloven § 4.

7.3 Vurdering av unntak fra notifikasjonsplikten

7.3.1 Unntak for bagatellmessig støtte

Reglene om bagatellmessig støtte kan gi selger mulighet til å gi offentlig støtte til kjøper. De gjelder uavhengig av hvilken fremgangsmåte for salg som velges.¹³ Reglene om bagatellmessig støtte innebærer at myndighetene kan tildele støtte til et foretak på opp til 300 000 euro i en periode på tre regnskapsår, uten å notisere støtten til EFTAs overvåkningsorgan (ESA).

Vi kan ikke se at vilkårene for å anvende dette unntaket kommer til anvendelse, da støttebeløpet klart overstiger den beløpsmessige grensen som er satt.

7.3.2 Allmenne gruppeunntak «GBER» i artikkel 55

Gruppeunntaket ble vedtatt av EU-kommisjonen i 2014¹⁴. I 2023 ble det gjort omfattende endringer i gruppeunntaket, blant annet knyttet til støtte til grønn og digital omstilling. Regelverket er gjennomført i norsk rett gjennom forskrift av 2. januar 2023 nr. 2 om unntak fra notifikasjonsplikt for offentlig støtte.

Støtte som oppfyller vilkårene i et gruppeunntak, er unntatt fra reglene om forhåndsmelding og forhåndsgodkjenning. Ifølge støtteprosessloven skal støttegiveren sende en forenklet melding til ESA om offentlig støtte tildelt i henhold til gruppeunntaksforordningen i EØS-avtalen vedlegg XV nr. 1j (forordning (EU) nr. 651/2014). Støttegiveren sender meldingen til departementet, som videresender til ESA.

GBER kapittel 1 inneholder generelle, materielle vilkår som alle støttetiltak i prinsippet må oppfylle for å være omfattet av forordningen, uavhengig av hva slags type støtte det er snakk om. De generelle vilkårene omfatter blant annet:

- maks beløpsteskler for ulike typer støtte (artikkel 4)
- vilkår om transparens (artikkel 5)

¹³ Kommisjonsforordning (EU) 2023/2831 av 13. desember 2023 om anvendelse av artikkel 107 og 108 i traktaten om Den Europeiske Unions virkemåte på de minimis-støtte

¹⁴ Forordning 651/2014 med senere endringer, også kalt «GBER»

- krav om at støtten må ha insentiveffekt (artikkel 6)
- generelle føringer om beregningen av støtteberettigede kostnader og støtteintensitet (artikkel 7)
- regler om kumulasjon (artikkel 8), og
- krav om publisering av informasjon om støttetiltak gitt under GBER, (artikkel 9)

Kapittel 3 er delt inn i bestemmelser om ulike typer støtte som oppstiller særvilkår som kun gjelder for den aktuelle typen støtte. Kapittel 3 omfatter 17 delkapitler med bestemmelser om ulike typer støttetiltak/-formål.

Vi bemerker også at for tiltak som omfattes av gruppeunntaksforordningen, skal støttegiver senest 20 dager etter iverksettelse eller tildeling av støtten, sende en forenklet melding til ESA om tildelt offentlig støtte. Et prinsipielt og praktisk viktig poeng er at det må skilles mellom iverksettelse eller tildeling og utbetaling av offentlig støtte. Iverksettelses- eller tildelingstidspunktet kan ligge til dels vesentlig før utbetalingstidspunktet i tid. Det avgjørende for om støtten regnes som iverksatt eller tildelt, er altså ikke om den er utbetalt. Støtten regnes som iverksatt eller tildelt når støttemottaker har fått *krav* på støtten. Det er tilfelle *når støttegiver har gitt et ubetinget og rettslig bindende tilsagn*, (se sak T-818/14 *BSCA* avsnitt 72 med videre henvisninger). Typisk vil dette være tilfelle når støttemottaker har søkt om støtte og fått søknaden innvilget.¹⁵

Vi anser delkapittel 12 om støtte til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg og multifunksjonelle rekreasjonsanlegg som det mest nærliggende gruppeunntaket i dette tilfellet.

Etter Statsforvalterens vurdering er det tvilsomt om vilkårene for dette gruppeunntak i artikkel 55 er anvendelig, blant annet fordi støtten til dels vil gå til boligutvikling, som faller utenfor formålet i artikkel 55. Imidlertid ser vi det ikke som nødvendig å konkludere i spørsmålet om artikkel 55 om gruppeunntak er anvendelig, da vi legger til grunn at dette ikke er avgjørende for lovligheten av kommunestyrets vedtak. Vi viser til at vi forstår vedtaket slik at gruppeunntaket ikke skal anvendes, og dermed at den prosessuelle framgangsmåten for gruppeunntak ikke følges. Verken ordlyden i vedtaket eller saksutredningen nevner dette. Vi oppfatter derfor at det er på dette tidspunktet kommunen har bundet seg til å overføre tomta, og at det er dette tidspunktet som er utgangspunktet for 20 dagers fristen for forenklet melding. Etter det vi kjenner til har ikke kommunen sendt en gruppeunntaksmelding innen fristen. Dette taler også imot at prosessreglene om gruppeunntak følges. (Vi nevner for ordens skyld at oversittelse av fristen i seg selv ikke medfører at vedtaket ikke er lovlig.)

7.3.3 Delkonklusjon

Etter vår vurdering er vedtaket sannsynligvis ikke omfattet av unntak fra notifikasjonsplikten. Uansett har ikke kommunen anvendt et eventuelt gruppeunntak. Notifikasjonsplikten og iverksetningsforbudet gjelder dermed for tiltaket.

Konklusjon

Statsforvalteren har kommet til at kommunestyrets vedtak punkt nr. 3 innebærer et tiltak som anses som offentlig støtte i henhold til EØS-avtalen art. 61 (1), og at vedtaket er i strid med bestemmelsene om notifikasjon og iverksettelsesforbudet i støtteprosessloven §§ 4 og 5.

---

¹⁵ Stig Eidissen, Gjermund Mathisen og Carsten Borgersrud Nielsen, Støtteprosessloven. Lovkommentar, [§ 5. Iverksettelsesforbudet, Juridika](#) (kopierte 27. juni 2024)

Lovlighetskontrollen har avdekket feil ved punkt nr. 3 i kommunestyrets vedtak av 22.04.2024 i sak 24/2024, som gjør det ugyldig etter kommuneloven § 27-3 fjerde ledd. Statsforvalteren opphever denne delen av vedtaket.

Vår avgjørelse etter kommuneloven kan ikke påklages.

Med hilsen

Anne Kathrine Fossum (e.f.)
kommunal- og samordningsdirektør

Katrine Tømmerdal Nordby
fungerende avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post: Raufoss IL fotball v/styreleder Mathias Engebakken
Stian Pettersbakken
Ann Marit Sandsengen
Hanne Narten
Leif Tøftum
Marte Rebecca Dæhlen